

MOTION till Kommunfullmäktige i Eslöv

Angående demokratiarbetet i kommunens skolor

I ”Skolornas arbete med demokrati och värdegrund, Skolinspektionens rapport 2012:9”, konstaterar man att skolan brister i sitt demokratiuppdrag. Att kritiken har fog för sig inser vi genom att se på dagens samhälle i stort, där t.ex. antidemokratiska krafter har alldeles för lätt att framstå som demokratiska.

Ju mer antidemokratiska krafter breder ut sig genom att spela på människors okunskap, fördomar, brist på empati och medmänsklig respekt, desto viktigare är det att skolan bygger upp elevernas medborgerliga kompetens genom att lära ut grundläggande demokratiska värden, kunskaper om samhälle och politik, samt lär dem utveckla kritiskt tänkande och andra förmågor som krävs för att leva och verka i samhället.

Demokrati omfattar ju både rättigheter och skyldigheter. Här innefattas att ha respekt för alla människors lika värde, att kunna framföra argument, lyssna till andra, känna solidaritet och tillit samt tänka självständigt.

Uppdraget innefattar hela skolgången och samtliga ämnen, och kan inte begränsas endast till exempelvis samhällskunskapsundervisningen. Det är värt att påpeka att insikter på det ena fältet också stärker insikter inom övriga fält. Demokratiska färdigheter är av central betydelse även för hur eleven skall lyckas på andra områden – vilket avtecknar sig i betygen.

Detta gäller inte heller bara skolan i stort. Varje rektorsområde bär ansvar för att inpränta dessa kunskaper hos sina elever.

I korthet påpekar rapporten följande:

- Helhetssynen på demokratiuppdraget saknas ofta. Skillnader i undervisningen beror ibland på enskilda lärares skiftande kompetens samt egna tolkningar och mål.
- Demokratiarbetet är splittrat. Det samlade uppdrag som åvilar skolorna genomförs ofta i skilda delar, där kunskapsutveckling är en del, främjande och förebyggande värdegrundsarbete en annan, och demokratisk medborgarfostran en tredje.
- Demokratiska kvaliteter i form av kunskaper, värden och förmågor som t.ex. kritiskt tänkande ska vara en integrerad del av undervisningen. Så är det inte alltid.
- Eleverna behöver bättre träning i att vara delaktiga i undervisningen genom att praktisk demokratisk träning kombineras med kunskapsutveckling. Det är också viktigt att detta kopplas till egna erfarenheter, så att de förstår varför både undervisningen och en aktiv medborgarroll är viktig.

- Skolorna behöver utveckla ett kritiskt förhållningssätt, där normer, värden, traditioner och olika perspektiv synliggörs på skolan och i undervisningen. Det gäller både rektorer, lärare och själva undervisningen.

Skolan, även i Eslöv, behöver alltså en samlad strategi för att stärka betoningen på demokratiska kvaliteter. Vidare behöver man praktiska och ekonomiska möjligheter att förverkliga denna strategi. Med ledning av Skolinspektionens rapport, av synen på skolornas demokratiska uppdrag i allmänhet och situationen i Eslövs skolor i synnerhet, yrkar Miljöpartiet de gröna därför

ATT skolor och förskolor i Eslöv får i uppdrag att lösa de problem som Skolverkets rapport identifierar genom att utveckla en helhetssyn på demokratiuppdraget, och

ATT skolor och förskolor i Eslöv skall tillförsäkras resurser för att kunna fylla sitt uppdrag att ge eleverna kunskaper och färdigheter som demokratiskt medvetna och aktiva medborgare.

Lennart Nielsen

Håkan Larsson